

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

389.6

Szerző: ~

Hely

Cím: *Harminchét millió a főváros ez évi deficitje.*

Idő

"1917"

Forrás: *Az Est*

Személy

Bp.

1917. II. 27.

(Helv)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Olc)

Harminchét millió a főváros deficitje

Az 1917. évi költségvetés

— Az Est tudósítójától —

A főváros nyomdájában vagy három hete tornyosulnak már azok az ezer oldalas új kötetek, melyeknek számlabírintusaiban a főváros gazdálkodásának képe van ebrejtve. Más esztendőben már januárban kerül nyilvánosságra a főváros költségvetése, — mert erről van szó — de az idén a kormány halasztást adott a fővárosnak, mely a késedelmet a felszaporodott háborus tényvalókkal indokolta. Mint mondjuk, az 1917. évi budget-tervezet már három hete kész, de most letelik a terminus és — ha tetszik, ha nem — most már ki kell vele rukkolni.

Már tavaly is nagy deficitbe jutott a főváros, de az ideai költségvetési előirányzat adataiból arra kell következtetni, hogy ha a főváros várakozásai nem esznek, — a mi talán még kedvezőtlenebb eset — az idén csaknem megduplázódik ez a summa. De beszéljenek a számok.

Az 1917. évi költségvetési előirányzat tervezetének a mériége a következő:

	Korona
Rendes kiadások.....	121.688.551
Rendkívüli kiadások ...	11.199.98
összesen...	133.208.459

Rendes bevételek	92.466.698
Rendkívüli bevételek...	2.950.355
összesen...	95.417.053

E végösszeg különbsége 37,791.456 korona, tehát a pénzügyi osztály számítása szerint 1917 év végén a főváros háztartásának ez a deficitje.

Az eredmény a múlt évivel 18,288.439 koronával kedvezőtlenebb s az 1916. évi 19.503.017 koronás költségvetési hiány így emelkedik közel 38 millióra.

A költségvetés kereteinek bővülését s a méltó rokkantát a főváros az általános drágulás kifejezőjének tartja, a mely a háztartásnak mindazon ágazásában érzékelni hatását, melyek nem minősített munkabérek, hanem fuvarokat, továbbá anyag- vagy árubeszerzést foglalnak magukban. Bár a jövedelmet növelő kezeltési ágazatok egy része a drágulás következtében jövedelmi többletbe jutott, viszont más üzemek a régi egységarak megtartása, de a termelés roppant drágulása következtében is nagyarányú veszteséget mutatnak.

A rendes kiadások közül különösen emelkedett: az adósságorlesztés 3,050.607 koronával (az 1916. évi 13,000.000 márká és a 80,000.000 korona kölcsön felvétele következtében), a közoktatásügy 2,110.256 koronával, a közszéki műszerüzem 1,121.700 koronával, a közlekedésügy 749.128 koronával (ebből 349.684 korona béremelés, 355.000 korona a fuvarbérek emelése), a központi tűzoltószerraktár 734.487 koronával, a vízvezeték 645.480 koronával, a marha-kezelőhid 610.880 koronával (314.600 korona a takarmánybeszerzés többlete), a fertőtlenítő intézetek 408.877 koronával, az iradai szükségletek 315.302 koronával (a nyomdai és könyvkötői egységarak 50 százalékos, a papírosár 150 százalékos drágulással) stb., stb. A kisebb rendes emelkedések összege körülbelül 2 millió korona.

A rendes bevételek közül emelkedett a műszerüzem 1,192.500 koronával, a nyilvános területek használatára 811.582 koronával (forgalmi vállalatok emelkedő bevételében való részesedés), a közszéki adópótlék 500.000 koronával, a házinyomda 279.500 koronával (az árszabás újabb 50%-os emelkedése).

A rendes bevételek közül csökkent: a gázmű 1,271.300 koronával (az üzemeltetés költség emelkedése következtében), a fogyasztási adópótlék 788.802 koronával (a fogyasztás korlátozása következtében), a burkoló járulékok 530.000 koronával (a munkák szüntelése következtében).

E szerény bevételek és roppant kiadások közti különbségből kerül ki a szörnyű deficit, melyet a háborúval bizony csak részben lehet indokolni,

mert jórészt a régi gazdálkodási rendszer káros kinövése. Budapest kolosszális adósságai rettentően nyomják a háztartást, csak kölcsönpenzekért 16,939.191 koronát fizet a város s ebből 1917-ben a külföldi valuták után nem kevesebb mint 2,233.190 korona árfolyamkülönbözetet szenved el. A fővárosi üzemek közül a hirdető műszerüzem és az éppen nem híres hirdető-vállalat kivételével jóformán egy sem jövedelmező.

Maggyegyzendő, hogy a hirdető-vállalat is csak nevétségesen csekély összeget hoz, ha számba vesszük, hogy milyen értékes monopólium az alapja, míg üzemeltetéséhez csak vasoszlop, légtorja meg elég kell. Ezzel szemben sem a járdák, sem a közlekedési vállalatok, sem a világi üzemek nem produkálnak semmi és távol állnak attól a perspektívától, melyet a közegésztési politika hajnalán nekünk bemutatottak. Ezeket a hibákat már ne a háborúval, hanem a kellő szakértelem hiányában keressük.